

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2005/39/EK IRÁNYELVE

(2005. szeptember 7.)

a gépjárművek üléseiről, azok rögzítéseiről és a fejtámlákról szóló 74/408/EGK tanácsi irányelv módosításáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a szerződés 251. cikkében előírt eljárásnak megfelelően eljárva ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Kutatások kimutatták, hogy a biztonsági övek és az utasbiztonsági rendszerek használata hozzájárulhat a halálos kimenetelű balesetek számának, valamint baleset esetén a sérülés súlyosságának jelentős csökkenéséhez, még a jármű felborulása esetén is. Ezek beszerelése valamennyi járműkategóriába minden bizonnyal fontos lépést jelent majd a közúti közlekedésbiztonság javítása, és következésképpen az emberéletek megmentése terén.
- (2) A társadalomnak jelentős hasznára válik, ha minden járművet biztonsági övvel szerelnek fel.
- (3) A közúti közlekedésbiztonsági közösségi program ⁽³⁾ részeként az Európai Parlament 1986. február 18-i, a közúti balesetek csökkentésére irányuló közös intézkedésekről szóló állásfoglalásában hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a tömegközlekedési eszközökön való utazás kivételével a biztonsági öv használata minden utas számára — beleértve a gyermekeket is — legyen kötelező. Ennek megfelelően különbséget kell tenni a tömegközlekedési célú autóbuszok és az egyéb járművek között a biztonsági övek és/vagy az utasbiztonsági rendszerek kötelező beszerelését illetően.
- (4) A gépjárművek és pótkocsijaik típusjövahagyására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1970. február 6-i 70/156/EGK tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ szerint a közösségi típus-jövahagyási rendszert csak 1998. január 1-től alkalmazzák minden M₁ kategóriába tartozó

új járműre. Következésképpen kizárólag az M₁ kategóriába tartozó járműveket kell a 74/408/EGK irányelv ⁽⁵⁾ rendelkezéseinek megfelelő ülésekkel, ülésrögzítésekkel és fejtámlákkal felszerelni.

- (5) Mindaddig, amíg a közösségi típus-jövahagyási rendszer nem terjed ki minden járműkategóriára, a közúti közlekedésbiztonság érdekében meg kell követelni az M₁ kategóriától eltérő kategóriába tartozó járművekbe a biztonságiöv-rögzítések beszerelésével kompatibilis ülések és ülésrögzítések beszerelését.
- (6) A 74/408/EGK irányelv már tartalmaz minden, az M₁ kategóriától eltérő kategóriába tartozó jármű típusjövahagyását lehetővé tevő műszaki és igazgatási rendelkezést. Ezért a tagállamoknak nem szükséges további rendelkezéseket bevezetniük.
- (7) Az 1996. június 17-i 74/408/EGK tanácsi irányelvnek a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításáról szóló 96/37/EK bizottsági irányelv ⁽⁶⁾ hatálybalépése óta számos tagállam már kötelezővé tette az abban foglalt rendelkezéseket egyes, az M₁ kategóriától eltérő kategóriába tartozó járművek vonatkozásában. A gyártók és szállítók tehát kidolgozták a megfelelő technológiát.
- (8) Kutatások kimutatták, hogy az oldalra néző ülések nem lehetséges olyan biztonsági övvel ellátni, amely az előre néző üléseken utazókéval azonos biztonsági szintet biztosít. Biztonsági okokból bizonyos járműkategóriákban ezeknek az üléseknek a használatát meg kell tiltani.
- (9) Az M₃ kategória egyes járműosztályaiban kétpontos övekkel ellátott, oldalra néző üléseket lehetővé tevő rendelkezések ideiglenes jellegűek a típusjövahagyásról szóló 70/156/EGK irányelv módosításáról és hatályának az M₃ kategóriába tartozó buszokra való kiterjesztéséről szóló közösségi jogszabály hatálybalépéséig.
- (10) A 74/408/EGK irányelvet ennek megfelelően módosítani kell.

⁽¹⁾ HL C 80., 2004.3.30., 6. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2003. december 17-i véleménye (HL C 91. E, 2004.4.15., 487. o.), a Tanács 2005. január 24-i közös állásponjtja (HL C 111. E, 2005.5.11., 33. o.) és az Európai Parlament 2005. május 26-i állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). A Tanács 2005. július 12-i határozata.

⁽³⁾ HL C 68., 1986.3.24., 35. o.

⁽⁴⁾ HL L 42., 1970.2.23., 1. o. A legutóbb a 2004/104/EK bizottsági irányelvvél (HL L 337., 2004.11.13., 13. o.) módosított irányelv.

⁽⁵⁾ HL L 221., 1974.8.12., 1. o. A legutóbb a 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

⁽⁶⁾ HL L 186., 1996.7.25., 28. o.

(11) Mivel ezen irányelv célját — nevezetesen a közúti közlekedésbiztonságnak a biztonsági övek egyes járműkategóriákba való kötelező beszerelésének bevezetése útján történő javítását — a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért ez a cél a tervezett intézkedés terjedelme miatt közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubsidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az ugyanebben a cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban ez az irányelv nem haladja meg az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

A biztonsági övek rögzítéseinek a 76/115/EKG irányelvnek (**) kell megfelelniük.

Ez a mentesség 2005. október 20-tól számítva 5 éves időtartamra érvényes. Meghosszabbítható, amennyiben megbízható baleseti statisztikák állnak rendelkezésre, valamint időközben a biztonságiöv-rendszerek továbbfejlődtek.

(*) HL L 220., 1977.8.29., 95. o. A legutóbb a 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

(**) HL L 24., 1976.1.30., 6. o. A legutóbb a 96/38/EK biztonsági irányelvvel (HL L 187., 1996.7.26., 95. o.) módosított irányelv.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Módosítások a 74/408/EKG irányelvhez

A 74/408/EKG irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az M₂ és M₃ kategóriába tartozó járművek a 2001. november 20-i, a személyszállításra használt, a vezetőülésen kívül több mint nyolc ülőhelyet tartalmazó járművekre vonatkozó különleges rendelkezésekről szóló 2001/85/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletének 2. szakaszában meghatározott osztályokba kerülnek besorolásra (*).

(*) HL L 42., 2002.2.13., 1. o.”

b) a (2) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ez az irányelv a hátrafelé néző ülésekre nem vonatkozik.”

2. Az irányelv a következő cikkel egészül ki:

„3a. cikk

(1) Az M₁, N₁ kategóriába, az M₂ kategória III. vagy B. osztályába és az M₃ kategória III. vagy B. osztályába tartozó járművekbe tilos oldalra néző üléseket szerelni.

(2) Az (1) bekezdés nem vonatkozik betegszállító járművekre vagy a 70/156/EKG irányelv 8. cikk (1) bekezdésének első franciabekezdésében felsorolt járművekre.

(3) Az (1) bekezdés nem terjed ki továbbá a III. vagy B. osztály M₃ kategóriájába tartozó, 10 tonnát meghaladó legnagyobb műszakilag megengedett össztömegű járművekre, amelyekben az oldalra néző ülések a jármű hátsó részében egy csoportban találhatóak, legfeljebb tíz ülésből álló integrált részt képezve. Az ilyen oldalra néző üléseket legalább egy fejtámlával és egy övvisszahúzóval felszerelt kétpontos övvel kell ellátni, amelyre a 77/541/EKG irányelvnek (*) megfelelően megadták a típusjóváahagyást.

3. A II. melléklet a következőképpen módosul:

a) Az 1.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.1. E melléklet követelményei nem vonatkoznak a hátrafelé néző ülésekre vagy az ilyen ülésekre szerelt fejtámlákra.”

b) A 2.3. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.3. »Ülés« a kárpitozásával együtt olyan szerkezet, amely a jármű szerkezetével vagy egy egységet alkot vagy nem, és egy felnőtt személy ülőhelyéül szolgál. A fogalom mind egyedi ülésekre, mind pedig a sorülések egy személy számára szolgáló részére vonatkozik.

Irányától függően az »ülés«:

2.3.1. »Menetirányba néző ülés«: olyan ülés, amely a mozgó járműben használható, és amely a jármű eleje felé néz oly módon, hogy az ülés függőleges szimmetriásíkja a jármű függőleges szimmetriásík-jával + 10°-nál vagy - 10°-nál kisebb szöget zár be;

2.3.2. »Hátrafelé néző ülés«: olyan ülés, amely a mozgó járműben használható, és amely a jármű hátulja felé néz oly módon, hogy az ülés függőleges szimmetriásíkja a jármű függőleges szimmetriásík-jával + 10°-nál vagy - 10°-nál kisebb szöget zár be;

2.3.3. »Oldalra néző ülés«: olyan ülés, amely a jármű függőleges szimmetriásík-jához való beállítás tekintetében nem felel meg a fenti 2.3.1. vagy 2.3.2. pontokban megadott fogalommeghatározások egyikének sem.”

c) A 2.9. pontot el kell hagyni;

4. A III. melléklet 2.5. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.5. »Ülés« a kárpitozásával és rögzítőelemeivel együtt olyan szerkezet, amely a jármű szerkezetével vagy egy egységet alkot vagy nem, és egy felnőtt személy ülőhelyéül szolgál. A fogalom mind egyedi ülésekre, mind pedig a sorülések egy személy számára szolgáló részére vonatkozik.

Irányától függően az »ülés«:

- 2.5.1. »Menetirányba néző ülés«: olyan ülés, amely a mozgó járműben használható, és amely a jármű eleje felé néz oly módon, hogy az ülés függőleges szimmetriasisíkja a jármű függőleges szimmetriasisíkjával + 10 °-nál vagy - 10 °-nál kisebb szöveget zár be;
- 2.5.2. »Hátrafelé néző ülés«: olyan ülés, amely a mozgó járműben használható, és amely a jármű hátulja felé néz oly módon, hogy az ülés függőleges szimmetriasisíkja a jármű függőleges szimmetriasisíkjával + 10 °-nál vagy - 10 °-nál kisebb szöveget zár be;
- 2.5.3. »Oldalra néző ülés«: olyan ülés, amely a jármű függőleges szimmetriasisíkjához való beállítása tekintetében nem felel meg a fenti 2.5.1. vagy 2.5.2. pontokban megadott fogalom-meghatározások egyikének sem;”
5. A IV. melléklet a következőképpen módosul:
- a) Az 1.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:
- „1.1. E melléklet követelményei az N₁, N₂ és N₃ kategóriába tartozó járművekre vonatkoznak, valamint azokra az M₂ és M₃ kategóriába tartozó járművekre, amelyekre a III. melléklet hatálya nem terjed ki. A 2.5. pontban említettek kivételével ezek a követelmények valamennyi járműkategória oldalra néző ülésére is vonatkoznak.”
- b) A 2.4. pont helyébe a következő rendelkezés lép:
- „2.4. Minden előrebillenthető ülésnek vagy előreahajtható háttámlának normális helyzetében automatikusan reteszelődni kell. Ez a követelmény az M₂ vagy M₃ kategóriába tartozó, I., II. vagy A. osztályú járművek kerekese székének számára rendelkezésre álló helyeire felszerelt ülésekre nem vonatkozik.”

2. cikk

Végrehajtás

- (1) 2006. április 20-tól kezdődően az ezen irányelvben meghatározott követelményeknek megfelelő ülések, azok rögzítési és fejtámlái vonatkozásában a tagállamok:
- a) nem tagadhatják meg az EK-típusjóváahagyás vagy nemzeti típusjóváahagyás megadását valamely járműtípus tekintetében;
- b) nem tilthatják meg új járművek nyilvántartásba vételét, értékesítését vagy forgalomba helyezését.
- (2) 2006. október 20-tól kezdődően az ezen irányelvben meghatározott követelményeknek nem megfelelő ülések, azok rögzítési és fejtámlái vonatkozásában új járműtípus esetében a tagállamok:
- a) nem adnak ki EK-típusjóváahagyást és
- b) megtagadják a nemzeti típusjóváahagyás megadását.

(3) 2007. október 20-tól kezdődően az ezen irányelvben meghatározott követelményeknek nem megfelelő ülések, azok rögzítési és fejtámlái vonatkozásában a tagállamok:

- a) a 70/156/EGK irányelv 7. cikkének (1) bekezdése alkalmazásában nem tekintik érvényesnek az új járművekhez mellékelte megfelelősségi nyilatkozatokat;
- b) megtagadják az új járművek nyilvántartásba vételét, értékesítését vagy forgalomba helyezését, kivéve a 70/156/EGK irányelv 8. cikk (2) bekezdésének rendelkezéseinek alkalmazása esetén.

3. cikk

Átvétel a nemzeti jogba

- (1) A tagállamok elfogadják és kihirdetik azokat a törvényeket, rendeleteket és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2006. április 20-ig megfeleljenek. A tagállamok erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.
- (2) Ezeket az intézkedéseket 2006. április 21-től kell alkalmazni.
- (3) Ezen intézkedések elfogadásakor a tagállamoknak hivatkozniuk kell erre az irányelvre, illetőleg az ilyen hivatkozást a rendelkezések hivatalos közzétételekor kell megtenni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.
- (4) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

4. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

5. cikk

Címzették

Ezen irányelv címzettjei a tagállamok.

Kelt Strasbourgban, 2005. szeptember 7-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről

az elnök

C. CLARKE